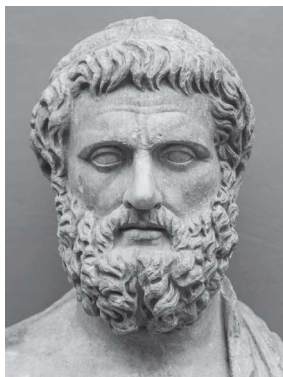

ET PAR ORD OM SØREN KIERKEGAARDS ESSAY OM DET TRAGISKE

I et tragisk drama er der en alvorlig handling, ofte med en sørgelig slutning. I sit essay om det tragiske analyserer filosofen Søren Kierkegaard (1813-1855) det tragiske drama i antikken og dets refleksion – dets afspejling eller genskin – i det moderne tragiske drama.

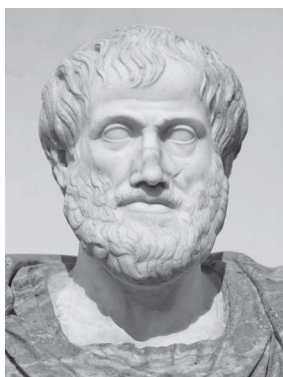
Søren Kierkegaards analyse af det tragiske i antikken bygger på, som han skriver, den “altid beundrede trilogi” af den græske tragedieforfatter Sofokles (ca. 495-406 f.v.t.), nemlig “Ødipus i Kolonos” (“Oidipus epi Kolono”, 406 f.v.t.), “Kong Ødipus” (“Oidipus Tyrannos”, ca. 460 f.v.t.) og især “Antigone” (ca. 442 f.v.t.).

*Den oldgræske forfatter
Sofokles.*

Herudover inddrager Søren Kierkegaard tillige Sofokles' drama “Filoktetes” (“Philoktetes”, ca. 409 f.v.t.), samt filosofen Aristoteles' (384-322 f.v.t.) refleksioner i

bogen “Poetik” (“Ars poetica”, ca. 335 f.v.t.) om tragediens handling, det vil sige, dens tanke-

*Den oldgræske filosof
Aristoteles.*

gang og karakter (dianoia kai ethos), om dens endelige mål (telos), og om katar-sis, det vil sige, om renselse ved at fremkalde frygt og medlid- denhed hos tilskue- ren.

Udover Aristoteles' “Poetik”, som Kierkegaard havde i sit bibliotek i tysk oversættelse (“Aristoteles' Poetik”, 1840, oversat af C. Waltz), inddrager Kierkegaard til- lige den tyske filosof Georg Wilhelm Friedrich Hegels (1770-1831) “Forelæsninger over Æstetikken” (“Vorlesungen über die Ästhetik”, 1-3, 1835-1838), som Ki-

Filosoffen G.W.F. Hegel.

erkegaard også havde i sit bibliotek, og som han, efter alt at dømme, købte, da han var i Berlin i vinteren 1841-1842. Og her hos Hegel er det især afsnittet om "Om den dramatiske Poesi", som Kierkegaard synes at have skrevet essayet om det tragiske i et med og modspil til.

Den tyske forfatter Christian Dietrich Grabbe.

Med hensyn til det moderne tragiske nævner Kierkegaard kun ét værk, nemlig den tyske dramatiker Christian Dietrich Grabbes (1801-1836) tragedie "Faust und Don Juan" (1829), der er et fantasifuldt – og dristigt – forsøg på at kombinere Wolfgang Amadeus Mozarts (1756-1791) opera "Don Juan" ("Don Giovanni", 1787) med Johann Wolfgang von Goethes (1749-1832) "Faust" ("Faust. Eine Tragödie", 1808-1831). Det er et genialt værk, der bygger på "det onde", skriver Kierkegaard, men han analyserer det ikke nærmere; i stedet vælger han at se på det onde i, som han skriver, "hele samtidens almindelige be-